

12.12.2022

Sivistys-, hyvinvointi-, tekniselle ja ympäristölautakunnalle sekä palvelualueille

TALOUSARVION TÄYTÄNTÖÖNPANO-OHJE VUODELLE 2023

Kunnanhallitus antaa seuraavat ohjeet vuoden 2023 talousarvion täytäntöönpanosta sekä talouden ja toiminnan järjestämisestä. Ohjeet täydentävät lainsäädäntöä ja kunnan hallintosäätöä.

1. Isonkyrön kunnan strategia ja markkinointistrategia

Jokaisen toimielimen on huomioitava Isonkyrön kuntastrategia 2030 ja markkinointistrategia toiminnassaan. Kaikkien toiminnallisten tavoitteiden tulee tukea ja toteuttaa kuntastrategiaa. Jokaisen palvelualueen on käytävä strategia ja talousarvion tehtäväalueen tavoitteet läpi esimerkiksi vuoden ensimmäisessä osasto- tai työyksikköpalaverissa.

2. Talousarvion 2023 yleisohjeet

Vuoden 2023 talousarvion ylijäämäksi muodostui 11.667 euroa. Lautakuntien ja jaoston talousarvioesitysten jälkeen talousarvioesitystä muokattiin vielä ennen kunnanjohtajan ehdotusta kunnanhallitukselle. Suurimpana epävarmuustekijänä talousarvion toteutumisessa on kunnan valtionosuudet, joita poikkeuksellisesti tarkistetaan kesken talousarviovuoden. Isossakyrössä valtionosuudet todennäköisesti alenevat vuoden 2022 suurien sote-kustannusten vuoksi.

Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue aloittaa toimintansa 1.1.2023. Muutos vaikuttaa merkittävästi paitsi kunnan palvelutuotannon ja henkilöstön vähenemisenä myös kunnan saamiin verotuloihin ja valtionosuuksiin. Talousarvio pitää sisällään selvityksiä, jotka tehdään vuoden 2023 aikana: perusopetuksessa ja Kyrönmaan lukiossa valmistautuminen oppilasmäärän laskuun, varhaiskasvatuksen tilatarpeet, tukipalveluissa mahdollinen uudeleen organisointi, investointiohjelmien uudelleen arviointi. Avainasemassa ovat pidemmän tähtäimen rakenteelliset uudistukset ja niiden vieminen käytäntöön siten, että ne olisivat voimassa täysimääräisesti jo vuonna 2024.

Oman tuotannon ja palvelujen oston tarkoituksenmukaisuutta tulee arvioida jatkuvasti. Talousarviovuoden aikana ei saa aloittaa uusia toimintoja, jotka eivät sisälly hyväksytyyn talousarvioon. Talousarvioon sisällyttämättä palvelutason nostoa tai palvelujen laajentamista ei myöskään tule tehdä, mikäli se aiheuttaa kokonaiskustannusten nousua. Talousarviovuoden aikana tavoitteena on toimintojen järjestäminen tarkoituksenmukaisesti. Toiminnassa tulee pyrkiä säästäväisyyteen. Tavoitteena ei siis ole menomäärärahojen 100 % käyttäminen eikä ns. tilinpäätösostoja tehdä.

12.12.2022

Kunnanhallitus antaa tarvittaessa talousarviovuoden aikana uusia ohjeita menomäärärahojen käytöstä.

3. Talousarvion tuloarvioiden ja menomäärärahojen sitovuus

Talousarviossa on määritelty käyttötalousosan ja investointiosan valtuustoon nähden sitovat erät. Investointien osalta sitova taso on investointikohteittain menot. Investointisuunnitelmassa on merkitty ne investointihankkeet, joiden toteuttaminen edellyttää tiettyjen suunnitelmien hyväksymistä.

4. Tulosityksiköiden ja kustannuspaikkojen käyttösuunnitelmat

Talousarvioon sisältyvät valtuuston hyväksymät vaikuttavuustavoitteet tehtäväalueittain (osasto 03), jotka tulee esitellä lautakunnalle.

Tehtäväalueet jakautuvat tulosityksiköihin. Lautakunta päättää vuoden ensimmäisessä kokouksessa käyttösuunnitelmat tulosityksiköittäin. Käyttösuunnitelmissa tulee huomioida tehtäväalueiden toiminnan painopisteet ja kehittämistarpeet sekä voimavarojen riittävyys. Lautakunnan tulee täsmentää vaikuttavuustavoitteita ja antaa palvelutoiminnan tuotantotavoitteita tulosityksiköille (osasto 04) siten, että valtuuston antamat tavoitteet saavutetaan. Tavoitteiden tulee olla mitattavissa määrällisesti tai laadullisesti ja niitä on syytä antaa vaikuttavuuden, toimintoprosessien kehittämisen, asiakkaiden, henkilöstön ja talouden näkökulmista. Tavoitteita annettaessa on tärkeää huomioida, että ne edistävät kuntastrategian toteuttamista. Käyttösuunnitelmat sisältävät tulosityksiköiden (osasto 04) menot, tulot ja nettomenot. Lautakunnan tulee päättää tulosityksikön toiminnasta vastavaksi vastuuhenkilöksi tilivelvollisen.

Lautakunnat voivat tarpeen mukaan talousarviovuoden aikana siirtää tuloarvioita ja menomäärärahoja tehtäväalueen (osasto 03) sisällä tulosityksiköstä (osasto 04) toiseen. Tehtäväalueesta toiseen siirtäminen vaatii valtuuston päätöksen.

Tulosityksiköiden käyttösuunnitelmien hyväksymisen jälkeen palvelualueen johtaja vahvistaa kustannuspaikkojen menot, tulot ja nettomenot sekä päättää tulosityksikön kustannuspaikkojen vastuuhenkilöt sekä laskujen asiatarkastajat ja heidän varahenkilöt. Päätöksessä tulee huomioida erityisesti laskujen kierto vuosilomien ym. aikana. Viranhaltijapäätös on tehtävä helmikuun 2023 loppuun mennessä ja toimitettava ostoreskontraan ja hallintojohtajalle.

Tarkastuslautakunta valvoo tavoitteiden toteutumista.

12.12.2022

5. Investointihankkeiden toteuttaminen

Investointihankkeiden laskut asiatarkastaa palvelualueen ko. tulosyksikön esimies ja hyväksyy palvelualueen johtaja. Investointihankkeista, joiden kokonaiskustannus on vähintään 200.000 euroa, tulee toimittaa maksuaikataulusuunnitelma hallintojohtajalle.

Investointien osalle laaditaan vuosikello, suunnittelun ja rakentamisen vuosiaikataulu vuodelle 2023, joka hyväksytään ja jonka toteutumista seurataan lautakunnassa.

Alle 5.000 euron hankintoja ei tule kirjata investoinniksi vaan vuosikuluksi. Ohjelmistojen päivitykset, varaosien hankinnat, tietojärjestelmien vuosilisenssit ja yksittäiset kalusteostokset (ei ensikertainen kalustaminen) ovat vuosikuluja. Yli 5.000 euron ns. vuosikorjauskulut kirjataan investoinniksi vain, jos ne parantavat omaisuuden arvoa.

6. Hankintojen noudattaminen

Hankintavaltuudet määräytyvät hallintosäännön perusteella. Kunnan hankinnoissa on noudatettava julkisia hankintoja koskevaa lainsäädäntöä ja kunnan hankintaohjetta. Hankinnat on suoritettava taloudellisesti, laadukkaasti ja suunnitelmallisesti.

7. Myyntilaskut

Palvelualueen johtaja huolehtii palvelualueellaan, että tulot saadaan täysimääräisinä ja viipymättä kunnalle ja että tarvittavat taksa- ja maksumuutokset toteutetaan. Tulot tulee laskuttaa pääsääntöisesti kuukausittain tai välittömästi sen jälkeen, kun laskutusperuste on syntynyt. Laskutuksessa on huolehdittava, että tulo tuloutetaan oikealle kaudelle. Saatavien poistamisesta päätetään hallintosäännön mukaisesti.

Eräntyvissä saatavissa on noudatettava Isonkyrön kunnan laskutuksen, saatavien perinnän ja ostolaskujen maksun ohjetta.

8. Henkilöstö

Virkojen ja toimien vakinaiseen täyttämiseen tulee pyytää kunnanhallituksen lupa. Täyttölupaa ei kuitenkaan tarvita niistä henkilöstölisäyksistä, jotka sisältyvät talousarvion henkilöstösuunnitelmaan.

Kehityskeskusteluissa tulee käydä läpi kunnan strategiset tavoitteet ja sen, mitä tavoitteet merkitsevät kunkin työssä. Samalla sovitaan yksilökohtaiset tulostavoitteet sekä käydään läpi tehtäväkuvaukset, osaaminen ja koulutustarpeet. Palvelualueen johtaja huolehtii siitä, että kehityskeskustelut käydään huhtikuun loppuun mennessä joko yksilö- tai ryhmäkeskusteluina. Kehityskeskustelujen suuresta määrästä tai muusta perustellusta syystä kehityskeskustelu voidaan käydä muuna talousarviovuoden aikana edellyttäen, että siitä on sovittu kunnanjohtajan kanssa.

12.12.2022

Esimies ja työntekijä suunnittelevat vuosilomat siten, että vuosilomapäiviä voi olla vuodenvaihteessa 2023–2024 pitämättä pääsääntöisesti enintään 10 päivää. Henkilöstöä kannustetaan palkattomien vapaiden käyttämiseen silloin kun sijaista ei tarvitse palkata ja palvelutuotanto pystytään turvaamaan. Pääsääntöisesti vuosilomat on pidettävä ennen harkinnanvaraisten vapaiden myöntämistä. Lisäksi on esitettävä vuosilomasuunnitelma esimiehelle. Harkinnanvaraiset vapaat on haettava mahdollisimman ajoissa. Lomien myöntämisessä tulee noudattaa tasapuolisuutta.

9. Sisäinen valvonta, tarkastus ja raportointi

Toiminnassa on noudatettava sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteita ja niitä tarkentavia sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjetta. Lautakunta ja sen alaiset vastuhenkilöt vastaavat sisäisen valvonnan järjestämisestä johtamansa toiminnan osalta samoin kuin käteiskassan tarkastuksesta.

Lautakunnat käsittelevät osavuosisiraportit, johon sisältyy määrärahojen toteutuminen meno ja tulolajeittain (tiliryhmätaso 4), tavoitteiden siihenastinen toteutuma sekä ennuste koko vuoden toteutumisesta. Raportointiajankohdat ovat 31.3., 30.6. ja 30.9. sekä 31.12 (tilinpäätös). Samalla on annettava selvitys investointihankkeiden toteutumisesta ja niiden määrärahojen käytöstä. Lautakunnat käsittelevät osavuosisiraportit hyväksymällään tarkemmalla tasolla. Lautakunnan on raporttien perusteella arvioitava toimintaansa ja tarpeen mukaan tehtävä tarvittavat muutokset tulosyksiköiden käyttösuunnitelmiin tai hyväksymiinsä tavoitteisiin tehtäväalueen sisällä. Mikäli koko vuoden ennusteet osoittavat talousarvion tehtäväalueen menomäärärahojen ylitystä tai tulokertymän alitusta, on lautakunnan välittömästi ryhdyttävä toimenpiteisiin.

Lautakunnat toimittavat kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle tiedoksi osavuosisiraportit valtuuston hyväksymällä tasolla ko. talousarviovuodelle talousarviokirjassa hyväksytyihin tavoitteisiin vastaten.

Kunnanhallitukselle toimitetaan kuukausittain talousarvion euromääräinen toteutuma tehtäväalueittain valtuuston asettamalla sitovalla tasolla (ns. kuukausiraportti). Lautakuntien sekä elinkeino- ja kaavoitusjaoston esittelijät huolehtivat, että ko. toimielimille toimitetaan vastaavat kuukausiraportit ao. tehtäväalueilta.

Investointihankkeista tulee tehdä loppuselvitys kahden kuukauden kuluessa niiden valmistuttua. Loppuselvitys tehdään lautakunnan tai viranhaltijan päättämistä hankkeista lautakunnalle ja annetaan tiedoksi kunnanhallitukselle. Kunnanhallituksen hyväksymistä hankkeista lautakunta esittää loppuselvityksen kunnanhallituksen hyväksyttäväksi. Loppuselvityksen tulee sisältää tiedot hankkeen suoritustavasta, tehdyistä sopimuksista ja hankkeen lopullisista kustannuksista.

ISONKYRÖN KUNNANHALLITUS

Isonkyrön kunta
Pohjankyröntie 136
61500 ISOKYRÖ

Vaihde: (06) 470 1111
ma-pe klo 9.00–15.00
isokyro@isokyro.fi

Y-tunnus 0178131-2
www.isokyro.fi

12.12.2022

Tero Kankaanpää
kunnanjohtajaJaana Järvi-Laturi
hallintojohtaja**Alustava talouden vuosikello 2023**

Talousarvion 2023 täytäntöönpano-ohje, khall 12.12.2022

Käyttösuunnitelmat 2023 lautakunnissa/jaostossa tammi-/helmikuussa 2023

Kustannuspaikkojen vastuuhenkilöt yms., vh-päätös 28.2.2023 mennessä

Tilinpäätös 2022 lautakunnissa/jaostossa maaliskuussa -> khall 27.3.2023

1-3/2023 lautakunnissa/jaostossa toukokuussa -> khall 29.5.2023

Tilinpäätös 2022 kunnanvaltuustossa viim. kesäkuussa 2023

1-6/2023 lautakunnissa/jaostossa elokuussa -> khall 9.10.2023

1-9/2023 lautakunnissa/jaostossa marraskuussa -> khall 4.12.2023

Talousarvion 2024 laadinnasta ja aikataulusta kunnanhallitus antaa erillisen ohjeen ->
khall käsittely 24.10.2023 -> kvalt käsittely marras-/joulukuussa 2023